

§ 259

Svar på motion om trygghetsfunktion från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M)

KSN-2023-00719

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) föreslår i en motion väckt 27 februari 2023

- att Uppsala kommun inrättar en funktion dit uppsalaborna enkelt kan anmäla otrygga inslag i det offentliga rummet samt,
- att uppdra till KLK att återkomma med förslag på utformning av en sådan funktion samt hur inrapporterande person får återkoppling på sin inskickade information.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 november 2023
- Bilaga, Motion om trygghetsfunktion från Therez Almerfors och Sofia Andersson (M)

Yrkanden

Therez Almerfors (M) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer föreliggande förslag att besvara motionen mot Therez Almerfors (M) yrkande att bifalla motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag att besvara motionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2023-11-13

Reservationer

Therez Almerfors (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2023-11-03

Diarienummer:
KSN-2023-00719

Handläggare:
Ulrica Holmqvist

Svar på motion om trygghetsfunktion från Therez Almerfors och Sofia Andersson (M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) föreslår i en motion väckt 27 februari 2023

- att Uppsala kommun inrättar en funktion dit uppsalaborna enkelt kan anmäla otrygga inslag i det offentliga rummet samt,
- att uppdra till KLK att återkomma med förslag på utformning av en sådan funktion samt hur inrapporterande person får återkoppling på sin inskickade information.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Medborgarna i Uppsala är en viktig del av kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. De som bor och verkar i området är också de som har störst kännedom om området och deras erfarenheter är viktiga att ta tillvara.

I Uppsala genomförs i nuläget ett fördjupande lägesbilsarbete, för att successivt utöka kartläggningen av otrygga platser i Uppsala. I utvecklingen av det arbetet ingår det att se över möjligheten att även inkludera och kartlägga otrygga platser utifrån medborgarnas input. Denna rapportering är tänkt att komplettera de rapportörer som

Idag anmäler otrygga platser som en del av deras yrkesroll i arbetet med kartläggning i EST (Effektiv samordning för trygghet). Arbetet styrs av det nya Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbetet, genom mål 3 med fokus på att utbyta information och samla in medborgarförslag utifrån behov av ökad trygghet.

En process pågår och kommer genomföras under hösten med att implementera ett nytt synpunktshanteringsystem med fokus på "En väg in i kommunen", där medborgare kommer kunna rapportera synpunkter om trygghet som en kategori. I arbetet kommer det parallellt utvecklas en informationsöverföring från synpunktshanteringen till kommunens existerande arbete med kartfunktionen i det digitala datasystem som använts inom EST. För att kunna kartlägga vilka platser medborgare upplever som otrygga.

Under senaste året har Uppsala kommun startat upp arbetet med EST och implementeringen av ett rapporteringssystem som kopplas till en kartfunktion. Runt om i Uppsala finns det idag över 200 utbildade rapportörer som i sin yrkesroll rapporterar in otrygga platser och händelser samt ordningsstörningar. Rapportörerna finns i såväl kommunens egna verksamheter som inom civilsamhälle och näringsliv.

Kartfunktionen är ett datasystem och ett arbetsverktyg som utgör en del i ett kartläggningsarbete i en kunskapsbaserad arbetsprocess. Som ett steg i införandet av EST arbetar kommunen med att utveckla hur man aktivt kan överföra information om otrygghet från medborgare som inkommer via felanmälan idag. Idag kartläggs även otrygghet genom trygghetsmätningar och trygghetsundersökningar som genomförs regelbundet.

Felanmälanssystemet inom Uppsala kommun är tillgängligt via Uppsala.se och via en app. Där anmäler medborgare fel och brister direkt alternativt via e-post/telefon till Kontaktcenter. Anmäler man ett fel via app/formulär kan ärendet (beroende på felets art) gå direkt till utförande förvaltning för att säkerställa att åtgärder vidtas.

Ett arbete pågår också med att utveckla trygghetsvandringar i Uppsala kommun, som är en typ av medborgardialog för att identifiera behov av förändringar i den fysiska miljön för att öka tryggheten på specifika platser. Som ett led i arbetet finns det möjlighet att utveckla digitala trygghetsdialoger i områden, för att nå fler medborgare i de trygghetsvandringar som genomförs. Boende i ett område ska under en begränsad tid rapportera om otrygga platser i sitt närområde i ett kartverktyg. Fördelen med att samla inkomna svar inom ramen för en digital trygghetsvandring är att säkerställa att resurser finns för de åtgärder som identifierats.

Som en del i arbetet med EST pågår även ett utvecklingsarbete för att aktivt kommunicera brottsförebyggande åtgärder till medborgare, i syfte att öka tryggheten i samhället. Att åtgärder vidtas på platser som rapporteras av allmänheten har visats skapa förtroende för kommunen, stärker tilliten och ökar tryggheten. Det är därför viktigt att kunna kommunicera ut det arbete som pågår på platser som identifierats genom kartläggningen av otrygga platser.

Det finns en del utmaningar som behöver hanteras i det fortsatta arbetet. Rent tekniskt är det inga hinder kring funktionen. Men det krävs utvecklade processer för hantering av inflödet och gemensamma prioriteringar, liksom hur medborgarnas förväntningar ska mötas. Kommunen har till exempel ingen rådighet över annans mark och en aktiv dialog med fastighets- och markägare är redan inledd för att kunna hantera detta. En kvalitativ bedömning av det inrapporterade materialet behöver också tillförsäkras för att undvika otillbörlig eller överdriven nyttjande av anmälningsfunktionen.

Uppsala kommun arbetar således aktivt med att implementera möjligheterna för medborgare att rapportera in otrygga inslag i den offentliga miljön. För att effektivt skapa en funktion som leder till samordning mellan kommunala förvaltningar som ansvarar för olika typer av åtgärder, och för att minska risken för skevhet i inrapporteringen från medborgare, krävs en noggrann implementering. Det krävs fortsatt utredning kring hur medborgare ska få återkoppling på sin inskickade information och säkerställa rimliga förväntningar på vilka åtgärder som kan sker utifrån rapporteringen.

Möjligheten för medborgare att rapportera in otrygghet, att utveckla lägesbilsarbetet kring att identifiera otrygga och brottsutsatta platser samt att vara en resurs i det brottsförebyggande arbetet är högt prioriterat i Uppsala kommun och kommer fortsatt vara en viktig nyckel för att göra Uppsala tryggare och säkrare.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 november 2023
- Bilaga, Motion om trygghetsfunktion från Therez Almerfors och Sofia Andersson (M)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion angående möjligheten för allmänheten att rapportera in otrygga inslag

Den upplevda otryggheten i Uppsala är hög. Många, särskilt kvinnor, är rädda för att gå hem själva en sen kväll. Den som är otrygg är heller inte fri. Rörelsefriheten begränsas av otrygghet i Uppsala kommun. Det finns flera platser som upplevs som otrygga och vissa av dem är allmänt kända medan andra inte är det. Oavsett så är det uppsalaborna som både först och bäst lokaliserar vilka platser som är otrygga i deras vardag. Det kan röra sig om mörka platser, platser med skymd sikt, platser som blivit tillhåll för kriminell verksamhet eller liknande. Det borde vara möjligt att rapportera in sådant till kommunen, när det inte pågår ett brott och Polis ska tillkallas.

Idag har Uppsala kommun en app och en funktion på hemsidan där det går att felanmäla sådant i utemiljön som inte fungerar. Det finns dock ingen funktion för allmänheten att anmäla otrygga platser. När en situation blir akut otrygg bör såklart Polisen kontaktas men det finns många situationer som inte är så akuta och som inte kräver Polisens resurser. Hade kommunen vetat exakt vilka platser som i någorlunda realtid upplevs som otrygga av allmänheten hade det varit enklare att göra en prioriteringsordning i fråga om var ordningsvakter ska få patrullera, var trygghetskameror bör sättas upp, var belysningen bör öka eller var buskage måste röjas som några exempel. Det kan också bli aktuellt med andra platsanpassade åtgärder som kommunen idag inte vet att det finns ett behov av.

Idag finns ett system dit bolag, förvaltningar och andra professionella verksamheter kan rapportera in otrygga inslag- och som följs upp kontinuerligt och ofta. Sådana rapporter från just allmänheten om otrygghet i det offentliga rummet når dock inte kommunen lika kontinuerligt. Ofta kan det vara just boende i området som upptäcker avvikelser först. Därför behövs en trygghetsfunktion dit uppsalaborna enkelt kan rapportera sådant. Kommunen anordnar ibland trygghetsdialoger eller trygghetsvandringar där allmänheten också är välkomna, ett inslag som är mycket uppskattat. Det finns alltså ett behov från allmänhetens sida att tycka till om otrygga inslag i miljön. Det borde kunna ske när som helst, inte bara när kommunen tar initiativ till dialoger.

En farhåga med en sådan funktion skulle kunna vara att invånare uppfattar att allt som rapporteras in också ska åtgärdas. Även om det vore en bra ambition är den troligen inte realistisk. Det bör göras en avvägning om vilka rapporter som bör tas vidare och inte och den som rapporterat in bör få återkoppling.

Funktionen skulle exempelvis kunna implementeras i den felanmälningsfunktion som redan finns. Redan idag kommer en del anmälningar om otrygghet i felanmälningsappen men då det inte är appens primära syfte får man göra antagandet att uppsalaborna inte naturligt vänder sig dit med rapporter om otrygga inslag. Skulle det finnas tydlig information och hänvisning till var sådana rapporter kan ske hade troligen ett större antal rapporter också kommit in.

I syfte att minska den upplevda tryggheten yrkar vi:

att Uppsala kommun inrättar en funktion dit uppsalaborna enkelt kan anmäla otrygga inslag i det offentliga rummet,

samt,

att uppdra till KLK att återkomma med förslag på utformning av en sådan funktion samt hur inrapporterande person får återkoppling på sin inskickade information

Therez Almerfors (M)

Sofia Andersson (M)

2023-02-08

